

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 117 (3563) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Néhány szó a zsidóvagyon bujtatóihoz

Csodálkozva és álmétkodva olvassuk az újságokban, mily hatalmas vagyon volt a zsidóság kezén. A bejelentett vagyontárgyak mesébeillő gazdagságot tárnak fel előttünk. A bejelentett vagyon még nem is ad világos képet a zsidók gazdagságáról, mert nagyon sok értéket elrejtettek vagy megsemmisítettek a zsidók. Egymásután kerülnek napfényre az elrejtett mérhetetlen értékek. Nem szabad egyszerűen napirendre térni az események felett. Megkérdézzük a mi keresztény tömegeinket, honnan van a zsidóságnak ez a nagy gazdagsága? Nagyon sok zsidó még nem is olyan régen, egyszerűen, szegényen kezdte, egyik-másik a külvilág előtt még most sem látszott nagyon gazdagnak, mégis olyan kincsei voltak, amelyek csodálatra indítanak bennünket. Nem mondhatjuk, hogy csupán munka által. Hiszen a keresztény ember is dolgozott, éjjelt nappallá téve törte magát s alig tudott magának valamit szerezni az életben. Vannak a keresztények is, akik szorgalmukkal sokat elértek, de még ezek mellett is feltűnő a zsidóság ilyen hatalmas vagyona. Kell, hogy gondolkodóba ejtessen bennünket ez a tény és gyanút ebreessen bennünk azok tisztességes eredete felől.

Másik tény, amit szóvá kell tennünk a napfényre kerülő zsidóvagyonokkal kapcsolatban, a közfogyasztású árak eldugott tömege. A munkás, a tisztviselő nem tudott ruhát venni, ingről és egyéb felszerelésről pedig nem is beszélhetünk, mert nem volt képes megfizetni, ha hozzájutott is. A menyasszonyi keletre mérhetetlen gondot okozott s a fiatalság azon törte a fejét, hogyan válhatná valóra szerelmes szívének álmait s végül megállapította, hogy még házaságra is csak a fekete piacon keresztül juthat. No, nem a szerelemben volt a hiba, csak abban, ami még a szerelemhez is szükséges.

Most aztán látjuk, hogy volt minden, de abból a keresztény társadalom nem részesülhetett, mert minden elsüllyedt a zsidó mohóság önzésében. Lássuk meg, hogy a magyar nép nélkülözésének egyik oka itt volt s ha sokáig így maradt volna, még nagyobb nyomorba jutottunk volna.

Ha kissé elgondolkozunk a lefoglalt zsidóvagyonok aranyhegyein és eltűnődünk a magyarság sorsán, mit szóljunk az önmagukról megfélemlített keresztényekre, akik segítettek a zsidóságnak, abban, hogy vagyonát elrejtse a törvényes rendelkezések elől. Mit akartak ezek a szerencsétlen gyászmagyarok? Kinek mentették az elrejtett vagyont? Önmaguknak? Nem a zsidóságot károsították meg ezzel, hanem a nemzetet, mert nemzeti vagyonná nyilvánították a lefoglalt zsidóvagyonot. Vagy a zsidóság részére akarták elrejtetni? Talán abban reménykedtek, hogy még egyszer az övék lesz az ország és hatalom? Hát csak azt tudjuk mondani — bármily kérdést teszünk is fel magunknak —

Bizonytalan időre ismét elnapolták a képviselőház üléseit

Előzőleg részleteiben is elfogadták az országgyűlés tartamának meghosszabbításáról szóló javaslatot

Nagy páncéloscsata fejlődött ki Cisternánál

Budapestről jelentik: (MTI) A képviselőház pénteken délelőtt ülést tartott. Napirenden az országgyűlés tartamának kivételes meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat egyes szakaszairól való döntés szerepelt.

10 óra után 8 perccel nyitotta meg Tasnády-Nagy András az ülést. Tudatta, hogy az állandó összeférhetetlenségi bizottság jelentése szerint Csorba János képviselő összeférhetlenségi ügyében az előkészítő eljárást a házszabályok szerint nem tudták befejezni, ugyanis tanuk kihallgatása vált szükségessé. A Ház pén-

teki ülésének egyetlen tárgya az előbb említett törvényjavaslat volt. Bocsáry Kálmán előadó ismertette a javaslatnak a bizottságban végzett módosítását, majd a Ház a javaslatot részleteiben is elfogadta, úgy, ahogy a bizottság. Az elnök azután bejelentette, hogy a törvényjavaslatot további alkotmányos eljárás céljából átteszik a felsőházhoz. Végül napirendi indítványt terjesztett elő, amit elfogadtak. Eszerint bizonytalan időre elnapolták az üléseket. A mai ülés 10 óra 13 perckor fejeződött be.

Kilépések a MEP-ből

A MOT jelenti: A Magyar Élet Pártjának országos pártvezetősége magához kértett egyes képviselőket, akik vitéz Teleki Mihály gróf elnökkel folytatott megbeszélés alapján a Magyar Élet Pártjából kiléptek.

Ezek a képviselők a korábban törölték, illetve kiléptek közül a következők: Csorba Sándor, Cselényi-Pál, De-

mel Aladár, Gergelyffy András, vitéz Lukács Endre, Padaányi-Gulyás Jenő, Popovics Milán, Szakács Pál, vitéz Takács-Tolvay József gróf, Toszt László, Turcsányi Imre, R. Vozáry Aladár.

E kilépéseket megelőzően Angyal László és Kossuth Pál orsz. gyűlési képviselők szintén bejelentették, hogy a Magyar Élet Pártjából kilépnék.

Izgalmat keltett Amerikában Churchill legutóbbi beszéde

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Churchill legutóbbi beszéde Észak-Amerikában bizonyos izgalmat keltett, jelenti a Svenska Dagbladet neoyorki levelezője. Amerikában úgy vélik, hogy Churchill egyoldalúan csupán Nagy-Britannia álláspontját juttatta kifejezésre. Észak-amerikai körökben szemmel láthatóan izgalommal fogadják azt a körülményt, hogy Churchill az amerikai szempont mellőzésével mindenekelőtt a brit szempontot veszi számba. Amerikában a politikai vita főleg arra irányul, hogy egy szövetségi tanácsot létesítsenek, idáig azonban maga Sumner Welles sem tudja tisztázni, hogy miként állítják össze ezt a tanácsot és mely kormányok kapjanak jogot a tanácsba való képviseletre. Különösen Walter Lippmann hangsúlyozza, hogy még mindig nem döntöttek el a

szövetségesek, mely képviselőket illeti meg az a jog, hogy bizonyos nemzeteket képviselőjének? A Churchill legutóbbi beszédével kapcsolatban megnyilvánuló észak-amerikai visszhangot az a bizonytalanság festi alá, hogy az amerikaiak nyugtalanodnak a szilárd alap hiánya miatt és ezt a nyugtalanságot nem csökkentíti az a körülmény, hogy Churchill a beszéd súlypontját a háború helyett Nagy-Britanniára helyezte át.

Pico és Ponte Corvo között is megélnékültek a harcok

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: Az olaszországi harcok csütörtöki küzdelmeiről érkezett jelentésből kitétni, hogy Cisternánál nagy páncéloscsata alakult ki. Az angolok a harcok során tömegének bevetésével azon fáradoztak,

hogy áttörjék a német állásokat észak felé. Többórás elkeseredett küzdelem után, amelyben a támadók legalább 80 harckocsit vesztek el, a németek kénytelenek voltak hátrább levő vonalakba vonulni. Az angolok megkísérelték, hogy utánuk nyomuljanak és a németek kezéből étragadják Villetit. Ez a próbálkozás azonban meghiúsult. Az olasz harctér középső szakaszán sehol sem volt nagyobb harcselekmény. Ezzel szemben Pico és Ponte Corvo között ismét megélnékültek a harc, de erről áttekintő eredmény még nincs.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf olaszországi különtudósítója jelenti: Nagyobb német harcikötellek péntekre virradóra jó hatással támadták az ellenséget a Livi völgyében, ahol az ellenséges pótlásszállító oszlopok haladtak. — Este 23 óra 10 perctől 40-ig a németek nagymennyiségű robbanó- és gyújtóbombát dobtak le a világítóbombák fényében jól látható tehergépkocsikra, valamint a táborokra. Több löszerszállítmányt találat ért és felrobbant. Monte Corvo és Aquino körzetében néhány majorban, valamint a hegyek lejtőjében levő állásokban heves robbanások voltak. A német repülőalacsonyan szállva hajtották végre támadásaikat. Egyetlen német gép sem vesztett el.

Svédország továbbra is távol akar maradni a háborútól

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Deme tárca nélküli miniszter kijelentette, hogy megítélése szerint Svédországot még mindig külpolitikai veszélyek fenyegetik és hogy ez a háború végéig így is marad. Svédország közelítési helyzete ezidő szerint jó, azonban könnyen rosszra fordulhat, ha az árubehozatal ilyen vagy olyan okból hosszabb időre elakad. Svédországnak most minden más háttérbeszorító feladata: Mezőriáni az összetartást annak érdekében, hogy az országot távolartsák a háborútól és a nagy termelési feladatokat megoldják.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint a brit hírszolgálat jelenti Philadelphiből, Ickes belügyminiszter, aki megbízást kapott a tüzelőanyag-gazdálkodás biztosítására, csütörtökön azt a bejelentést tette, hogy Észak-Amerika rendkívül szükségben van a szénnek. Ilyen szénhiány nem volt az utóbbi években, sőt talán az ország egész történelmében nem volt hasonló szénhiányra példa.

szégyeljük magukat! Ezek az emberek még most sem tudnak fajtájukkal együttérzeni s ezért megérdemlik, hogy kiközösítsük őket magunk közül. Aki magyar, annak magyarul és a magyarral együtt kell éreznie.

Különösen elszomorító, ha olyan nevével találkozunk a rejtegetők között, akiknél a nyomorúság egyáltalán nem idokolja, hogy bármit is elrejtessenek

maguknak. Még valahogyan megérténnék s talán menteni is tudnánk a dolgot, ha egy szegény és földhözragadt ember megfélemledik magáról, mert nem volt inge, nem volt betevő fatája s talán éppen a zsidó miatt kellett nyomorban élnie, de azt már sehogyan tudjuk menteni, aki kapzsiságból önzésből vetemedik az ilyen törvényellenes cselekedetre. (V. J.)

Számos keresztény telefon-igénylő kérése válik teljesíthetővé a zsidó telefon előfizetők kikapcsolódásával

Eddig mintegy 700 rádió-igénylés futott be a városházára

Nagyvárad, május 26. Ma járt le a határidő, améddig kérvényt lehetett benyújtani a polgármesteri hivatalban a zsidóknál lefoglalt rádiókészülékek igénylése céljából. A vonatkozó miniszteri rendelet értelmében hat napnak kellett volna a közönség rendelkezésére állania, hogy készülékeket igényelhesen, de ez az idő a rendelkezésnek a lapokban történt késői közlése miatt csak két napra korlátozódott s azért, mint értesülünk, újabb határnapot fognak kitűzni a kérvények pótlólag való benyújtására.

A tegnapi és mai nap folyamán tömegesen érkeztek kérvények a városháza illetékes ügyosztályára s ma délig már mintegy 700 kérvény halmozódott fel dr. Csapó Ferenc aljegyző asztalán intézmények és magánosok részéről. A kérvények elbírálása rövidesen megkezdődik, de a rádiókészülékek juttatására csak a leltározás és az elraktározás befejeztével fog sor kerülni.

Ezzel kapcsolatban a postaigazgatóság közölte velünk, hogy Nagyváradon mintegy 2300 zsidó rádiótulajdonos készülékét zárolták. Az eredeti elgondolás, illetve rendelkezések ezérint a postának kellett volna ezeket a készülékeket összeszedni, helyesebben maguk a zsidók lettek volna kötelezve arra, hogy rádióikat beszovaltassák. A postaigazgatóság már ki is jelölt egy erre alkalmas rakfőhelyiséget, de a zsidók közbejött gyors elkülönítése lehetetlenné tette az erre vonatkozóan tervbe vett intézkedések végrehajtását. A posta csupán a gettó területén talált rádiókat gyűjtötte össze, de ezek száma nem haladja meg a 170-et.

Újabb rendelkezések értelmében a belügyminiszter intézkedik a zsidóktól elvett rádiókészülékek tárolása és szétosztása iránt s ennek alapján tetté közzé a polgármesteri hivatal az igénylőkről szóló hirdetményt is. Minthogy a posta nem illetékes a készülékek kiutalására, oda né is forduljon a közönség ilyen jellegű kérésekkel.

Természetesen elég jelentős jövedelemkiesést jelent a zsidó rádióelőfizetések megszűnése, de ez az új igénylők kötelezettségével többé-kevésbé kiegyenlíthető idővel.

Hasonlóképpen nagy jövedelemcsökkenést jelent a postának a zsidó telefonok kikapcsolása is. Hogy hány ilyen telefonállomást szüntettek meg, erre

nézve még nem készült pontos kimutató, márcsak azért sem, mert a kikapcsolt zsidó telefonok száma állandóan hullámzik a zsidó lakásokat elfoglaló katonai hatóságok telefonigénylése, továbbá zsidó üzletek, üzemek telefonjainak a keresztény üzlet- és üzemezetők nevére való átírása miatt.

A posta most egyébként abban a

helyzetben lesz, hogy számos keresztény telefon-igénylő kérését teljesítheti, ami eddig a nagyszámú zsidó előfizető miatt — a központ korlátozott teljesítőképességére való tekintettel — nem volt lehetséges. Ezáltal a telefonszolgálatban is kiegyenlítődik idővel az az átmeneti jövedelemcsökkenés, amely a gyors átállításnak természetes velejárója.

Tegyük lehetővé, hogy a kishivatalnok is résztvehessen a június 1-én kezdődő árverésen

Dr. Krüger Jenő levele vitéz Rajnay Károly főispánhoz

Dr. Krüger Jenő a kifizetési hivatalnokok ügyében nagyon fontos kérést juttatott el vitéz Rajnay Károly főispánhoz. Közérdekű jellegű fogva megemertetjük olvasóinkkal s bizton reméljük, hogy a főispán mély szociális érzése lehetővé teszi a kérésben foglalt teljesítést.

Dr. Krüger Jenő levele a következőképpen hangzik:

A lapokban megjelent hirdetés szerinti június 1-én megkezdődik az adóhátrányért lefoglalt zsidó ingóságok árverése. Ez soha vissza nem térő alkalom volna arra, hogy a kishivatalnokok, társadalmunknak ez a mostohán kezelt, pedig igazán nemzetfenntartó rétege nagyon hiányos berendezését és felszerelését jutányosan kiegészíthesse. Ennek azonban súlyos akadálya az, hogy a kis tisztviselőnek a legcsekélyebb

tartaléktökéje sincs és nem is lehet, mert a mai napszámmal sem jelérő fizetése csak a mindennapi kenyérré elég, hiszen éppen ez az oka annak, hogy ruhából, fehérneműből, cipőből, úgyszólván mindentől kikoptak.

Ugy érzem, valami módon lehetővé kellene tenni, hogy ezek a legjobban rászorulók havi törlesztésre vásárolhassanak az árverésre kerülő ingóságokból s ne legyenek kénytelenek tehetetlenül nézni, hogy olyanok vásárolják fel az elsőrendű szükségleti cikkeket, akiknek nemcsak pénzük van, hanem bővelkednek is azokban a dolgokban, amelyekre nekik olyan égető szükségük volna.

Nagyvárad, 1944. május 26.

Hazafias tisztelettel:

DR. KRÜGER JENŐ,

törvényhatósági biz. tag.

Vádat emelt a tanu ellen, felmentették a vádlottat

Nagyvárad, május 26. Pápai Béla kolozsvári és Fartányi Pál rimaszombati lakosok együtt töltötték fegyházbüntetésüket 1943. év elején a számosújvári fegyházban. Pápai előbb szabadult, mint társa és elhelyezkedést keresett. Telmúlt az idő és ma délelőtt ismét mind a kettő a nagyváradi törvényszék előtt állottak, Pápai ezúttal mint tanu, Fartányi pedig mint vádlott. 1943 március végén ugyanis, a vádirat szerint, berettek közösen Puskás Albert nagyváradi

lakos lakásába és onnan mintegy 5—6 ezer pengő értékű holmit loptak el.

A mai tárgyaláson Fartányi ellen folytatták le az eljárást, mert őt eddig közzé kellett. Pápai ebben ügyben is elítélték és a börtönből kiszérték le tanusádni állítólagos társa ellen. Azonban Fartányi azzal védekezett, hogy a büntetéseljárás napján még a számosújvári fegyházban volt, amely védekezését az elbocsátó levele is igazolta. A tanúként kihallgatott Pápai bevallotta, hogy csak azért mondta be büntetésnek Fartányit, mert akkor még körözték, gondolta, hogy nem találják meg és neki hátha kisebb lesz a büntetése. A kir. ügyész Fartányival szemben el is ejtette a vádat, viszont Pápai ellen vádat emelt hamis vád büntetése címén. Fartányit azonnal szabadlábra helyezték.

Célzatos angol híresztelések Szlovákia német megszállásáról

Pozsonyból jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: Az angol hírszolgálati iroda és a Tribune de Genève jelentéseikben azt állították, hogy Szlovákiaát megszállták a német csapatok; az iskolákat bezárták és a német katonák rendelkezésére bocsátották és

Mozik műsora:

APOLLÓ: Aszonyfurfang.
BELVÁROSI: Nótás csavargók.
CASINO: A pusztai királykisasszony.
KORONA: Idegen útakon.

Salazár:

Portugália a béke jogához igyekszik hi maradni

Lisszabomból jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: Salazar miniszterelnök a nemzeti egyesülés nagygyűlésén külpolitikai kérdésekkel is foglalkozott. Megállapította, hogy bármilyen legyen a világ új rendje, reméli szabad, hogy Portugália nagyobb nemzetközi lehetőségekhez jut. A fejlődés következménye, hogy a világpolitika egyik legfontosabb súlypontja az Atlanti tengerre helyeződött. A háborúban Angliának eddig 3 óhajítása volt: A béke fenntartása az Iberiai félszigeten, az atlanti kikötők őrzése és könnyítések az Azori szigeteken. Ezen túl jóakaratu semlegeséget kíván, amennyire a körülmények megengedik. A kívánságok felsorolása mutatja, hogy azokat teljesíteni is lehetett. Miért láthatók tehát itt és ott az elégedetlenség jelei? Tény, hogy ma azt állítják, a világon nincs többé hely a semleges államok számára. Portugália azonban szívesen védelmezi bizonyos alapelveket, még pedig két okból: ilőször, mert nem mindig könnyű megállapítani azt a határt, ahol a politikai valóság megszűnik és a nemzeti méltóság hiánya kezdődik; másodsor azért, mert Portugália nem ismeri el a háboru jogát, hanem a béke jogához igyekszik hi maradni. Így fel kell készülni a békére és ehhez röviden szólva, egy államra, egy nemzetre és egy politikára van szükség.

Egy láda ezüstöt ázott el a Chevra Kadisa budapesti elnöke

Az elrejtett zsidó értékek napfényre hozatala érdekében a rendőrség állandóan dolgozik és munkája eredményeként ezinté naponta újabb és újabb vagyontárgyak kerülnek a hatóság kezére. Legutóbb Lunzer Pálnak, a Chevra Kadisa budapesti elnökének lakásában jelent meg a rendőrség és felszólította a ház tulajdonosát, hogy adja elő az eldugott értékeit. Lunzer Pál eleinte tiltakozott, mikor azonban a rendőrök karddal nyúltak a pincében a porhanyó talajhoz, a megriadt háttulajdonos feleségével együtt bevallotta, hogy egy láda ezüstöt elástak, azonban hangostattak hogy csak a bombázások elől rejtették el a vagyonszámba menő értékeit. A rendőrség jött. Lunzer Lorántffy Zsuzsanna utcai villájában is. A hatóságnak tudomására jutott, hogy a villa értékes berendezését leányuk Lehel utcai lakásában rejtették el Lunzerék. Eppen ezért a hatóságok most még nagyobb eréllyel látnak hozzá a nemzeti vagyomból elrejtett kincsek felderítéséhez.

Május 30-ig kell bejelenteni a Közélelmezési Hivatalban a lakásváltozásokat

Akik elmulasztják a bejelentést, nem kapnak élelmiszerjegyet

Nagyvárad thj. város Közélelmezési Ügyosztálya 2286—1944. k. é. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Ismételten felhívom a város lakosága közül mindazokat, akik 1944. február 15-től lakást változtattak és a lakás változást a Közélelmezési Hivatalnál nem jelentették be, hogy a változást legkésőbb folyó hó 30-án déli 1 óráig a Közélelmezési Hivatal 3—8—10. számú szobájában jelentsek be. Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy akik ezen bejelentést nem teszik meg, azok részére az ügyosztály

a jegyeket nem fogja kiosztani, csak a reklamáció letelte után. A bejelentésre különösen a gettó területéről elköltözötték figyelmét hívom fel. A lakásváltozás bejelentésének eszközölése alkalomával mindenki hozza magával a falapot és a rendőrségi bejelentőjét, mert azok nélkül az átjelentést a Közélelmezési Ügyosztály nem fogadja el.

Nagyvárad, 1944. május 25.

Nagyvárad thj város
Közélelmezési Ügyosztálya.

Tovább tart a harci szünet a keleti arcvonalon

Délolaszországban egységes és közvetlen német arcvonal alakult ki.
Loyangot bevették a japánok

Egy halálos és három sebesült áldozata van a szerda délelőtti szörványes bombadobásnak

Berlinből jelentik: (MTI) Az olaszországi harctéren lezajlott elszakadási folyamatot, amelynek során a németek Nettunó és a Tirreni-tengerszögyélek között a partot átengedték az angolszászoknak és feladták Ponte-Corvót és Piedimontét, illetékes német katonai helyen az olasz harctér és a nyugati, valamint a keleti arcvonal között fennálló összefüggéssel magyarázzák. Az erős olaszországi offenzíva célja kétségtelenül az, hogy a németeket a nyugati frontról tartalékok elvonására kényszerítsék. A német hadvezetés azonban az olasz harctérrel másodrangú fontosságúnak tartja, másrészt a védelmet erősen elősegítő terv valószínűvé teszi, hogy a támadók lendületüket már nem tudják sokáig tartani, ezért úgy döntött, hogy nem vet az olasz harctérre más arcvonalról csapatokat. Az angolszászoknak csekély sikerükért igen súlyos árat kellett fizetniük és az új védelmi vonalig hozta őket közelebb céljukhoz, Rómához.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: A keleti arcvonal egész területén szerdán is tartott a harci szünet. A déli szárnynak csak néhány pontján került sor elentékeltn helyi csatározásokra, így Butortól nyugatra és a Kárpátok előterében.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Loyang városa a szerdai általános támadás után a japán csapatok kezébe került.

Jelentékenyen megrövidült a német arcvonal

Berlin. (MTI): Az Interinf jelenti az olaszországi harcokról: Az olaszországi helyzet módosult, amennyiben a Tirreni-tenger partján a déli arcvonal és a nettunói hídfő között álló német kötelekeket a Via Appiatól északra fekvő hegyesekbe kellett visszavonni. Ezáltal egységes és közvetlen arcvonal állt elő, amelynek előnyeit és hátrányait a részletekben csak a következő napok fogják megmutatni. Annnyit már most meg lehet állapítani, hogy a német arcvonalnak jelentős megrövidítése következett be, ami a többszörös számbeli és anyaghiányban levő ellenséggel szemben növelni fogja az ellenálló erőt. A német utóvédok mindentől nagyon is harcra készeknek mutatkoztak. A támadó amerikaiakat csakban tartották és nekik olyan súlyos veszteségeket okoztak, hogy végül is csak vontatottan tudták követni a német mozdulatokat. A helyzet egészének összefüggése szempontjából jelentőséggel bír továbbá, hogy egy brit partraszállási kísérletet, melyet kedden vittek végbe a nettunói északi bekerítő gyűrűből, erőteljes német ellentámadással szétverték. Az angolszászok különösen Ponte-Corvónál és Piedimonténél igen erős páncélos egységeket vetettek be a német vonalak ellen és végül kemény csatározás után Ponte-Corvótól kétoldalt betörték a német vonalakba. Az előző csapattal páncélos kötelekei Piedimonténél is teret nyertek, úgyhogy az itteni német biztosító erőket Melfa szakaszára vonták vissza. Monte-Corvó helyőrsége gyalogos és páncélos egységek több összpontosított támadását olyan hatásosan verte vissza, hogy az egész vonalon teljesen megállotta helyét. Csak a sötétség védelmében az ellenség minden zavarása nélkül vonták vissza a csapatokat hátrább fekvő állásokba.

A véderőfőparancsnokság jelentése

Berlin. (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnokság közli: Olaszországban a nagy elhárító csata hevesége — tekintettel az ellenséges páncélos kötelekek megna-

gyobbodott harcbevételére — fokozódott. A nettunói térség nyugati szárnyán támadásokat hártottak el és el-

Már Romániában is fedélzeti fegyverrel lövik a lakosságot az angol-amerikai repülők

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Ellenséges repülőgépek május 24-én dél előtt az ország nyugati és délnyugati légtérén történt átrepülésük alkalmával az országnak ebben a határsávjában több helyen szörványosan bombát dobtak. Egészen jelentéktelen épületkárok keletkeztek. Mindössze egy halálos és 3 sebesült áldozat van.

Bukarest. (MTI) A NTI jelenti: Az angol-amerikai légiterror módszereinek keretében Romániában sor került

az északamerikai vadászipülőknek a polgári lakosság elleni fedélzeti fegyveres támadására. Jól értesült bukaresti helyen kijelentették, hogy például egy Pitesti ellen intézett támadás során ellenséges vadászok megtámadták a polgári lakosságot, amely a városon kívül a réten és a szántóföldön keresett menedéket. Az északamerikai vadászok válogatás nélkül lötték géppuskákkal a menekülteket.

Berlin. (MTI) Az Interinf jelenti:

„Bárhogy csúriék-csavarják is a dolgot: Anglia a vesztes oldalon áll“

Göbbels dr. cikke a „Das Reich“ legújabb számában

Berlin. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A „Das Reich“ legújabb számában Göbbels dr. birodalmi miniszter „A legsúlyosabb próbatétel“ című atatt rámutat arra, hogy a szövetségesek politikája a szemlésekkel szemben állandó ingadozás két szélsőség között, felváltva korbáccsal és kaláccsal próbálnak sikert elérni. Göbbels miniszter ezt annak a bizonytalanságnak tulajdonítja, amely a szövetségesek minden a jövőre vonatkozó problémájában megnyilvánul, valamint az ellenségnek belső bizonytalanságára, minthogy az ellenség nem olyan erős, amilyennek látszani igyekszik. Ha rendelkezésére állnának a kellő hatalmi eszközök, nem lenne szükség arra, hogy időnként azzal a relszólítással forduljanak Németországhoz: Tegye le a fegyvert és kényre-kedvre adja meg magát. Kellő hatalmi eszközök birtokában kényszeríthetnék erre Németországot, azonban az ellenség tudja, hogy erre nincs hatalma. Ugyanez vo-

natkozik a velünk szövetséges államok népeihez való magatartásukra. Már szinte unalmas szabályszerűséggel relszólítják őket, hogy feltétel nélkül adják meg magukat, még pedig minden garancia nélkül. Ugy látszik, mintha London és Washington tényleg azt várná, hogy ezek a népek rögtön bedölnék felszólításainknak.

A háború közelebb jutott ugyan drámai tetőpontjához és ezzel együtt változásához, ennek ellenére mégis teljesen nyílt képet mutat. Nem tehető fel, hogy a háborús döntést politikai nyomásokkal lehetne előidézni. A becsületes harcmezőn kell azt keresni és éppen ezt akarják elkerülni ellenségeink.

Göbbels határozottan szembeszáll az ellenfélnek azzal az állításával, hogy Németország az ellenség belső egyenetlenkedésében bizakodik. Az erre vonatkozó fejleményeket az ellenséges táborban, figyelemmel kísérjük ugyan, de tisztában vagyunk azzal, hogy a háborút lényegében katonailag és nem politikai-

ten ellenálltak és a San Jovannától és Ruccaseccától délnyugatra fekvő térségben felfogták az ellenséges támadó ékeket. Az ellenség páncélos támogatással újból támadásokat intézett Piedimonte helység ellen, ezek azonban ránézve súlyos veszteségekkel összeomlottak. Haditengerészet biztosító járművei és harci kompjói a május 24-ére virradó éjszakán Livornó tengerrészen elcsúszkáltak egy ellenséges gyors-terpedónaszádot.

Keletről semmi különösebb eseményt nem jelentenek.

Brit és északamerikai repülőgépkötelekek a szerdai napon és a csütörtökre virradó éjszakán több terrortámadást hajtottak végre. Légvédelmi erőink 139 ellenséges repülőgépet, köztük 115 négymotoros bombázót pusztítottak el.

Az olasz térség és a megszállott nyugati területek felett még 16 repülőgépet löttünk le.

A nagy vadászvédelemmel a szerdai nap folyamán végrehajtott ellenséges támadások Berlin, Bécsúj hely és Bécs térségében több helyesre irányultak.

Éjszaka Aachen volt egy brit terpedótámadás célpontja. Eleősorban a birodalmi főváros lakónegyedeiben és Aachenben keletkeztek károk és a lakosság körében veszteségek. Néhány brit repülőgép a csütörtökre virradó éjszaka Berlin város területére bombákat dobott. Gyors német harci repülőgépek csütörtökön a korahajnali órákban újból jó eredménnyel támadták Kelet-Angliában egyes célpontokat.

A német vadászrepülők még a Birodalom nyugati határának elérése előtt szétverték azokat az északamerikai bombázó kötelekeket, amelyek csütörtökön dél előtt támadták Kelet-Franciaországot.

Amszterdam. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat jelentése szerint az angol légügyi minisztérium közölte, hogy szerdán éjszaka Aachen és Berlin ellen intézett támadások során 28 angol repülőgép elveszett.

lag kell eldönteni. Ha a háború általános alakulásában még egyáltalán van értelem, akkor Angliát a politikai szükségesség katonai kalandra fogja kényszeríteni, amelyben az elképzelhető legnagyobb kockázat, amelyre kényszerülni fog az, hogy nemzeti életét veszteséggel kockáztatni.

— Angliának harcolnia kell — fejezi be cikkét Göbbels — még pedig olyan körülmények között, amelyek kihatásaikban az elképzelhető legkedvezőtlenebbek. Bárhogy csúriék-csavarják is a dolgot, Anglia mindenesetre a vesztes oldalon áll és ezt meg is érdemelte. A háború az ő és zsidóinak műve. A történelmi bosszúra és rajtuk fog megkezdődni. A jövő döntés megítélésében távol tartunk magunktól minden dicsekvő föltételekét. Népiünk elég erősnek tartjuk arra, hogy a nagy döntést teljes mértékben felismerjük és benne közreműködjünk. Ugy lépünk feléje, mint Isten-ítélet elé. Harcolni fogunk nemzetünkért és meg is nyerjük a harcot.

„Barátságtalanul” fogadták az oroszokat a nagyváradi fiúk...

Keleti front, 1944. május. Nehéz, sűrű esőfellegek lógnak a levegőben, halálos mély csönd uralkodik a hegyekben. Éjjel már jóval elmúlt, katonáink szemére azonban még mindig nem jött álom. Együtt virrasztanak az árokkal. Az erdő sűrűjében felállított sátorlapok mint óriási varangyosbékák terpeszkednek el. A fedezékekben pedig nagyváradi fiúk nyitott szemekkel ébren almodoznak. Lassan múlnak az órák, de végre mégis csak elérkezik a hajnal. A szenvedélyes dohányzók megérdemelt ujjakkal esavarják az első cigarettát és kéjessen szívják tüdőre a keszű füstöt.

Megszólalnak a Sztalinorgonák

Hirtelen, váratlanul Sztalin-orgonák pendülnek. Valóságos tüzeső hull az égből, a robbanások olyan sűrűn követik egymást, hogy valósággal egybefolyik az egész. Az embernek az az érzése, mint ha mozognának a hegyek körülötte. Hol van már az előbbi csönd, melynek idegesítő némaságát ez a pokoli dorombolás váltotta fel. A levegőben tiz Rata jelenik meg, elszuhan állásaink fölött s valahol hátrább kezd szórni bombáit. Arrafelé tüzerütegeink vannak, úgy látszik, azokat keresik. Megszólalnak azonban légvédelmi gépágyúink és pilanatok alatt három szovjet gép zuhan alá. A másik hét megfordul és gyorsan elmenekül. A Sztalin-orgonák még mindig dolgoznak, óriási hangerőre felfokozott dobpergősszerű lövéseikkel verik az erdőt, az egész hegyoldalt. Katonáink biztos fedezéseikben várják a tűzszünetet. Már egy órája tart ez a pokoli hangverseny és még mindig fokozódik, ahelyett, hogy gyengülne. Úgy látszik, készül valamire az orosz!

Támadás

A várt esemény végre mintegy másfél óráig tartó aknátűz után bekövetkezett: támadásra indult a szovjet. Nem nagy erővel, csupán századnyi, zászlóaljnyi kötelekkel. Úgy látszik, azt gondolták, hogy a Sztalin-orgonák tüzeiben az egész ezred megsemmisült és csak egész gyöngye ellentállásra fognak találni. Ebben nagyon tévedtek az oroszok, mert ezredünk alig szenvedett némi veszteséget. A jól kiépített fedezékek biztos védelmet nyújtottak honvé-

deink számára az aknaszilánkok esőjében.

A Sztalin-orgonákat most géppuskák váltják fel, végig pásztázzák az erdőt a rohamra induló szovjet csapatok előtt. Ez fölösleges tölténypazarlásnak minősül, mert a lövedékek egy-kettő kivételével a fák törzsébe furódnak. Megszólal a mi tüzérségünk is, kisebb csoportokra ugrasztja szét a szovjet köteleket, amelyek így próbálnak most már előrehaladni. Csakhamar élénk puskatűzharc keletkezik, géppisztoly-ropogás, közigránát-dörej hallatszik mindenfelé. Az egész hegyoldal harsogni áll.

Megtartották első értekezletüket a Magyar Megújulás Pártjának törvényhozói és főispánjai

A Magyar Országos Tudósító jelenti: A Magyar Megújulás Pártjának törvényhozói és főispánjai első értekezletüket május 25-én délután rendezték a part központi helyiségében, ahol megjelent vitéz Imrédy Béla, vitéz Ráts Jenő, vitéz Jaross Andor, Kunder Antal miniszter, Mester Miklós államtitkár, a párt képviselő és felsőházi tagjai, a főispánok közül számosan.

Az értekezletet vitéz Imrédy Béla országos pártvezető nyitotta meg. Melegen üdvözölte a megjelenteket. Hangsúlyozta a teendőket, amelyeket jelen helyzet a közigazgatásra és elsősorban a vezetők-re hárt. Kifejezte azt a meggyőződését, hogy a főispánok ismerik teendőiket és megfelelnek annak a bizalomnak, amely irántuk megnyilvánul.

Azután Rajniss Ferenc üdvözölte a pártvezetőt miniszterre történt kinevezé-

Elénk párnapot tartott a MÉP

A MOT jelenti: A Magyar Élet Pártja Akadémia-utcai székházában csütörtökön este élénk párnapot tartott, amelyen megjelent Tasnády-Nagy András a Ház elnöke, Teleki Mihály gróf, Bocskay Kálmán, vitéz Marton Béla, valamint a párt-

Reggel hét órára elesüendesedik az erdő. Az oroszok súlyos vérvesztéssel szenvedve visszavonulnak. A nagyváradi fiúk nagyon barátságtalan vendéglátásban részesítették őket. L...i és környéke továbbra is magyar kézben marad.

Csapataink foglyokat ejtettek. Ezek kihallgatásuk alkalmával elmondották, hogy egyes szovjet századokból mindössze 40-45 fő maradt életben. A foglyok kivétel nélkül ukránok, 40-50 év közöttiek. Négy napig tartó kiképzés után dobták ki őket az arcvonalba. Ez mindenesetre rekord-teljesítmény a kiképzés terén. De hogy ilyen katonákkal saha sem fog a Szovjet győzni, az bizonyos.

Vad Lajos zászlós, haditudósító.

Lapkihordókat, lapárúsokat

jó fizetéssel felvesszünk.

Jelentkezni lehet az

MAGYAR LAPOK

kiadóhivatalában.

Ipartestületi hírek

Fodrászok pünkösdi zárórája

A fodrász iparosok pünkösdi első napján (vasárnap) üzleteiket egész nap zárva tartják. Hétfőn, pünkösdi másodnapján déli 12 óráig lesznek nyitva az üzletek. Elnökség.

Szövőiparosok szervezkedése

Nagyvárad. A kötőszövő iparosok szakmai értekezletét tartották az Ipartestületi helyiségében Szabó Károly ipartestületi elnök vezetésével.

A szakértekezlet egyhangú határozattal kimondta, hogy a Textil Szakosztály kebelén belül, önálló szakosportot alakít, abból a célból, hogy minden kötőszövő szakmát érdeklő kérdésben tanácskozzék és állást foglaljon és a kartársi összetartási ápolja és fenntartsa.

Ezután a következőkben megalakította a vezetőséget:

Elnök: Podolcsák József, alelnök: Németh Lajos, jegyző: Fráter Paula.

Az értekezlet ezután összefoglalta a szakma érdekében álló leg sürgetőbb feladatokat, amelynek illetékes helyre juttatására az Ipartestület elnökségét kérték fel.

Ezzel kapcsolatban a szakosztály vezetősége felhívja tagjai figyelmét az iparügyi minisztérium rendeletére, mely szerint textil ipari gépek csak a m. kir. ipari anyaghivatal, textil-ipari szakosztály által előzetesen kiadott engedély alapján vásárolhatók, illetve adhatók el. Elnökség.

A vas- és fémpipari szakosztály lakatos és bádigos csoportja értesíti tagjait, hogy lemezutalványikat feltétlenül váltásuk ki folyó hó 30-ig mert ellenkező esetben utalványaik érvényüket veszítik — Azok az iparosok, akik lemez iránti kérelmüket utólag adták be, azonnal jelentkezzenek a szakosztályi irodába, kiutalásuk átvétele végett.

A vörös diktátor

Irtá: Staloff Alexander Mihajlovics

VI. FEJEZET

Amelyben a balettáncosnő hálószobájából vodkaszag árad és az exek vezéréből miniszter lesz.

Lenin 1917 április 16-án érkezett hazá Országosvárosba. A demokratikus Kerenszki-kormány gyöngesége azokban az időkben már teljes mértékben megmutatkozott. A háborút nem sikerült gyorsan és győzelmesen befejezni. Péterváron és a nagyvárosokban egyre nehezebb lett az élet és egyre merészebbek lettek a szélsőséges forradalmárok, akikkel szemben a kormány tehetetlennek bizonyult. Lenin nyomban átvette a kommunista párt vezetését és Sztalin célonosan a háttérbe húzódott. De a második vonalban szívesen és következetesen állt helyén, tudva, hogy módszerei megérlelik a gyümölcsöt.

A kommunista párt fokozott erővel kezdte meg propagandáját. Az első forradalom megnyitotta a zsilipeket a Kerenszki ügy járt, mint a legtöbb forradalmár: felszabadította az alvilági erőket, amelyek aztán feje fölé nőttek és keresztül száguldottak rajta is. Ha a tömegeknek valamelyik követelését a kormány elutasította: Lenin megígérte a teljesítést. Ha hírek jöttek arról, hogy a hadsereg fáradt, Lenin békét ígert. Ha a csőcselék kenyeret követelt, Lenin kalácsot helyezett kilátásba. Így dobták bele a közvéleménybe a hármast jelzőt:

— Békét! Kenyeret! Szabadságot! Pétervár legelőkelőbb utcájában a Newszkij-prospekten gazdag bojárak és pénzarisztokraták házai között pompázott Ksoszinszkaja táncosnő empire-palotája. A háborús Pétervár balettszilloga-

volt a bronzvöröshajú, lobogótemperamentumu táncosnő, akinek palotájában 1914-17 között a pétervári társaság kémjei szokott gyülekezni. Ebben a palotában ütötte fel főhadiszállását Lenin és vezérkara s a selyemtapétával burkolt hálószoba nehéz parfümillátat rövidesen vodkaszag cserélte fel. Minden további nélkül beleköltöztek, jelölül annak, hogy az ő szemükben már uncs magántulajdon.

De Oroszország ennek ellenére is élt. A vonatok, ha pontatlanul is, de közlekedtek, a telefon kapcsolott, a villany világított és bár szűkösen, de el volt látva élelmiszerekkel a város. A közigazgatás évszázados gépezete is dolgozott, automatikusan, túlnyomórészt megszokásból. Mindenki érezte, hogy mindez csak átmenet, de senki sem tudta, mit hoz a jövő és milyen változásra ébred fel holnap. Csak a bolsevisták haladtak következetesen a maguk célkitűzése felé. A vezetők nagy része még ekkor is kételkedett. Kettőn azonban biztosak voltak dolgukban: Lenin és Sztalin. A

doktriner forradalmár. — és a kaukázusi aktivista, aki az egészséget olyan szemmel nézte, mintha egy nagyszabású ügyről, egy óriásméretű rablótámadásról volna szó. Sztalin vérlázító cikket írt a Pravdában s a párt minden eszközt tudatosan felhasználta a közrend lerészletésére.

Július 3-án volt az első erőpróba. A bolsevisták elérkezettnek látták az időt a cselekvésre. Éjszaka hatalmas plakátokat ragasztottak ki: Minden hatalmat a szovjet kezébe — és délben már vér folyt Pétervár utcáin. Két napig tartott a júliusi felkelés s a Kerenszki-kormányt a frontról hazahozott katonákkal sikerült rendet teremteni. A következményeket azonban a gyöngeskedő kormány nem vonta le. Békétárgyalásokat kezdett a pártvezetőséggel s erélyes eszközök helyett megelégedett annyival, hogy néhány vezetőt börtönbe zártak. Sztalin természetesen „brutális eszközökről, véreskezű elnyomóról” panaszkodott a Pravdában és a nép elleni merényletnek nevezte a „polgári

Eden feltűnő nyilatkozata a bizalmatlanság magas hegyéről, mely Anglia és a Szovjet között emelkedik

De Gaulle az angol kormány meghívására Londonba utazik

Amszterdam. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol alsónáz külpolitikai vitáját Eden külügyminiszter zárta be. Beszédében megemlítette, hogy Anglia az utóbbi napokban egyezményt írt alá Belgiummal, Norvégiával és Hollandiával. Nehéz ezeket nyilvánosságra hozni, mert nemcsak politikai, hanem katonai záradékot is tartalmaznak. Az angol-francia kapcsolatokról hasonlóképpen nyilatkozott, mint előző napon Churchill.

Azután Angliának az Egyesült Államokhoz és a Szovjetekhez való viszonyáról beszélt. Az Egyesült Államokhoz a kapcsolatok oly szorosak és szívélyesek, — mondotta — amint csak valaha is voltak. Ami a Szovjetekhez való viszonyt illeti, Anglia a legteljesebb együttműködésben akar dolgozni. Mindkét ország érdekében azonban el kell ismerni, hogy bizonyos nehézségek mutatkoznak.

Ilyen elsősorban a bizalmatlanság öröksége, melyet alig lehet túlozni. Ez a bizalmatlanság már a cári Oroszország idején megvolt és szerepe volt az angol-szovjet kapcsolatokban is. Az a sajátsága, hogy magától növekszik. Gyakran az az ő részéről és ez viszont gyakorlatilag idéz elő a mi részünkről és még mielőtt tudnánk, hogy hányadán vagyunk, a bizalmatlanság egész hegye halmozódik fel.

Ezek ellenszere az, hogy a két nép fokozatosan tanulja meg jobban ismerni egymást. Az angol kormány kész minden tőle telhetőre. Vannak azonban más nehézségek is, így például a kormányformában, az egyes ember és a sajtó iránti megítélésben. Ezek mind meglesztően messzemenő eltérések. Másfelől tény az, hogy a három nagy világkonfliktusban: a napoleoni háborúban, az előző világháborúban és a mai háborúban Anglia együtt volt Oroszországgal. A két első alkalommal a két ország között nemcsak a katonai, hanem a gazdasági és a kulturális kapcsolatok is szorosak voltak. Ez uttalal jobban kell ezt megcsinálni.

Megősejtette azután, hogy a Romániának szóló szovjet békefeltételek közléseinek és a szovjet kormányának Finnországgal való tárgyalásai alkalmával az angol kormány véleményét is kikérték.

Pillanatra sem akarja lekicsinyelni azoknak az erőfeszítéseknek az értékét, amelyekre Angliának és a Szovjetnek szüksége van, hogy a 20 éves egyezmény a két államra nézve maradandó és tartós valóság legyen. A jövőre nézve azonban oly rendkívül sok forog kockán, hogy mindkét részből meg kell tenni

Berlin véleménye: Anglia kapitulált a bolsevisták európai érdekei előtt

Berlinből jelenti: (MTI) Illetékes német helyről közlik tájékoztatásul: A szerdai Churchill-beszéd elemzése a Wilhelmstrassen arra a megállapításra vezetett, hogy a beszéd nem fejez ki új politikai programot, hanem csupán áttekintést nyújt a brit politikáról: bizonyos következtetéseket azonban ebből is le lehet vonni. Elsősorban megerősíti a beszéd, hogy Anglia fokozatosan gyengül és kapitulált a bolsevisták európai érdekei előtt, azonkívül megállapítható, hogy Európát kiszolgáltatták egyedül és kizárólag a Szovjetunió által diktált corsnak. Ezzel együtt jár, hogy a brit világbirodalom alá rendelt magát hadviselő társainak, amit maga Churchill olyan formán fejez ki, hogy a Birodalom most két állammal áll

minden erőfeszítést a siker érdekében. Végül kijelentette, hogy az Egyesült Államok, a Szovjet és az angol birodalom, valamint Kína katonai és politikai szoros együttműködése szükséges. A tervezett világszervezetet erre a négy hatalomra és körükre lehet felépíteni.

ezövéts-gben, nevezetesen a Szovjetunióval és az Egyesült Államokkal, amelyek nagyobb hatalmi tényezőket jelentenek, mint ő maga. Ebből az alapelvből kiindulva Churchill a brit politika egyetlen céljaként hirdette, hogy a háborút meg kell nyerni, tekintet nélkül bármiféle ideológiára. Ezzel aztán a Brit Birodalom a legközönségesebb oportunizmust teszi politikájának alapjává.

Liszabon. (MTI): A brit hírszolgálat közli Algiréből, hogy De Gaulle május 23-án fogadta Duff Cooper brit nagykövetet, aki tolmácsolta neki a brit kormány Londonba szóló meghívását. A későbbi időpontban korra kerülő látogatás célja a Franciaország, Anglia és az Egyesült Államok között fennálló tárgyalás és megbeszélés. De Gaulle elvben elfogadta a meghívást.

Rendelet a középiskolai tanulóknak sportegyesülethe való belépéséről

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki a középiskolai tanulóknak sportegyesülethe való belépéséről. E szerint a középfokú és szakiskolák fiú és leánytanulói, jóváhagyott alapszabállyal működő sportegyesülethe, iskola igazgatójának engedélyével, ifjúsági vagy levelező tagként beléphetnek. A sportegyesülethe való belépésére csak az kaphat engedélyt, aki 14-ik évét betöltötte, a megelőző iskolaévet sikerrel elvégezte, tanulmányában legalább általános elégséges előmenetelt tanúsított, magaviseletével legalább jó érdemjegyet

érdemelt ki, rendszeres sportolásra orvosi szempontból alkalmas s akinek rátermettsége lehetővé teszi, hogy valamely sportegyesület kötelékében egy vagy több sportágban rendszeres edzést és versenyzést folytasson. Különös testi rátermettség esetén a korhatár alól a miniszter felmentést adhat. A belépésre csak abban az esetben lehet engedélyt adni, ha az egyesület működése a tanulói fejlődését erkölcsi, egészségi és sportszempontból biztosítja. Ebből a célból az érdeklelt sportegyesület elnöke írásbeli nyilatkozatot köteles kiállítani, amellyel az egyesület nevében kötele-

zettséget vállal ennek a rendeletnek megtartására. A rendelet a kihirdetés napján, május 26-án lép életbe.

Egyéb rendeletek

A MTI jelenti: A Hivatalos Lap pénteki száma közli a belügyminiszter rendeletét, amely a lakások igénybevételére vonatkozó jogszabályok hatályát újabb 178 községre kiterjeszti.

A Hivatalos Lap pénteki száma közli a pénzügyminiszter rendeletét a zsidók hasznosítható hatósági jogosítványainak megszüntetése tárgyában kiadott kormányrendeletnek a dohánytermelő engedélyekre vonatkozó végrehajtásáról. Az említett rendelet életbelépésének napja, május 4. előtt kiadott dohánytermelő engedélyek legkésőbb július 4-ig megvonandók. A dohánytermelő engedéllyel rendelkező zsidó 8 nap alatt köteles az illetékes dohánybevéltő hivatalban irásban bejelenteni a rendeletben feltüntetett és a dohánytermelés gyakorlásával kapcsolatos adatait. A dohánybevéltő hivatal a bejelentések beérkezésétől számított 10 nap alatt köteles a zsidónak minősülő engedélyt az Országos Földhitel Intézet javára átírni.

Húsiparosok májushavi zsirelszámolása

Nagyvárad thj. város polgármestere 2296—1944. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Felhívom a város területén működő összes húsiparosokat, hogy az alant feltüntetett beosztás szerint folyó évi május hó 27, 30 és 31 napjain feltétlenül jelentkezzenek a városi közlélemezési hivatalban zsirnyilvántartó könyvecskéjükkel a május havi zsirelszámolás megkezdése végett.

Együttal közlöm a húsiparosokkal és fogyasztókkal, hogy ezen a napon tul május havi zsirjegyek el nem fogadhatók, illetőleg be nem válthatók.

Az elszámolás elmulasztása a további sertéshús- és zsirkiosztásból való kizárást vonja maga után.

Az elszámolás sorrendje:

1944. május 27-én A—G, május 30-án H—P, május 31-én R—Z betűvel kezdődök.

Nagyvárad, 1944. május hó 25-én

Nagyvárad thj. város közléletési ügyosztálya.

csöcselék" uralmát. A bolsevik párt erősebbnek érezte magát, mint azelőtt s talán óvatosabban, de fokozott erővel készült a végső öszecsapásra.

Eős ösz volt 1917-ben Péterváron. Az agyonázott utcákra nyomozó gond nehezedett. A Kerenszki-kormány sikereen leverte Kornilov tábornok ellenforradalmi megmozdulását, de a győzelmet csak a bolsevista matrózok és katonák segítségével tudta biztosítani. — és ezt a segítséget drágán fizették meg. A munkás, katona és parasztszovjetek ekkor már egyre erőteljesebben és egyre súlyosabb követelésekkel léptek fel. Évszázados elnyomott erők lettek szabaddá és korlátlan szabadságot követeltek maguknak. Sztalin lázasan dolgozott, írt, agítált, bár hivatalos szerepe ezekben a hónapokban másodrendű volt. Lenin, Trockij és az emigránsok álltak előtérben. A főváros teljesen a csöcselék uralma alatt állt. Az élelmiszerek fogytán voltak. A frontról vigasztalan hírek érkeztek. — békét kívánt az egész ország. A bolsevista párt úgy érezte, hogy

az idő megérlelte számukra az eszményeket. Orosz idősámítás szerint október 10-én öszezült a párt vezérkara és határozatot hozott:

— A nemzetközi és katonai helyzet, a szovjetek többségének hangulata, a parasztság magatartása, a párt növekvő népszerűsége és egy második ellenforradalmi felkelés veszélyes időszorúvé tették a fegyveres forradalmat. A központi intézőbizottság azon a véleményen van, hogy ilyen körülmények között a fegyveres forradalom sürgős és elkerülhetetlen.

Az intézőbizottságnak, amely ezt a határozatot hozta, 28 tagja volt, — de ma már egyedül Sztalin van közülük az élők sorában. A huszonhétből öten természetesen halállal haltak meg, míg a többiek a GPU hörtönében, száműzetésben, vagy gyanus körülmények közt végrehajtott öngyilkossággal fejezték be életüket.

A központi bizottság felhívása nyo-

mán a forradalom előkészítése az egész vonalon megkezdődött és orosz naptár szerint október 25-én — a mi időszámításunk szerint november 7-én — megtörtént a döntő fordulat. A párt által megszervezett matrózok és katonák szállták meg a pályaudvarokat, a Péter-Pál erődöt, a főpostát, a bankokat és szerkesztőségeket. Amikor Pétervár népe reggel felébredt, már befejezett tényeket talált. Az Auróra páncélos cirkáló és a Péter-Pál erőd ágyú tüz alá vették a cári palotát, ahol a kormány tanácskozott. A Kerenszki-kormány fegyveres ereje alig volt és helyzetét lehetetlenné tette az a körülmény, hogy a távirót és telefont a bolsevikok tartották kezükben. Megindult az utcai harc, amelyet Trockij és Sztalin irányítottak. A matrózok lépésről-lépésre szorították vissza a kormány csapatait s az esti órákban benyomultak a téli palotába, ahol hajnal óta folyt a minisztertanács. Drámai pillanatok következtek. A kormány tagjait elfogták, csak Kerenszkinak sikerült elmenekülnie. Trockij az

idegfehérségtől lázától önkivételbe esve jelentette: Az ideiglenes kormány nincs többé.

A bolsevista párt kezébe vette a hatalmat. Moszkva még néhány napig ellenállt, de a forradalom ott is győzedelmeskedett. A főváros eldöntötte az egész birodalom sorsát. Sztalin diadalmasan jelentette a Pravda vezércikkében:

— Megtörtént. A hatalom a munkások, a katonák és a parasztek kezében van. Egyetlen ceapást mértek a forradalmárok a nép ellenségeire és a Téli palotán már vörös zászló leng.

Megalakult a bolsevista kormány Lenin elnöke alatt. A népbiztos miniszterek listáján, mint nemzeti kisebbségi miniszter utolsó helyen szerepelt Sztalin. De azokból, akik a kormány tagjai lettek, ma már egyedül ő tartja kezében a hatalmat...

(Folyt. köv.)

Légoltalmi közlemények

A zsidók eltávolítása folytán előállott változás miatt felkérjük mindazon ház-, házcsoport parancsnokot, vagy helyettesét, akinek működési területén ilyen változás tényleg bekövetkezett és vagy a házcsoport parancsnok, helyettes, vagy elsősegélynyújtók személyében hiány állott elő, avagy a fenti oknál fogva a személyes légvédelmi szolgálatra kötelezettek száma annyira lecsökkent, hogy a ház-, vagy házcsoport önmagában légoltalmi feladatait ellátni nem tudja, ezt a körülményt az alábbi helyen és időben személyes megjelenés útján bejelenteni és ez alkalommal a vonatkozó pótlás, illetve kiegészítés iránt a javaslatot megtenni sziveskedjenek. (Az újonnan kijelölendő pontos név és lakcímeinek feltüntetése mellett.)

Ha valamilyik ház-házcsoport önvédelmi feladatait egyedül ellátni nem tudná, az egyik szomszédos ház, vagy házcsoporttal való ideiglenes együttműködésére egyidejűleg tegyen javaslatot.

Ha valamelyik ház-házcsoportban sem légoltalmi parancsnok, sem helyettesek nem maradtak, az erre vonatkozó jelentést és a kijelölendő személyekre vonatkozó javaslatot a ház tulajdonosa, felügyelője, vagy valamelyik lakója sziveskedjék megtenni.

A kijelölési javaslatnál a „Légoltalmi tájékoztató” hirdetőmóddal feltüntetett mentességi pontokat figyelembe kell venni.

A bejelentések helve és ideje:
Május hó 30-án, kedden reggel 8 órakor a Nemzeti Munkaközpont nagytermében:

Bémer tér páros oldala, Rákóczi ut páros oldala, Vörösmarty utca páros oldala a vasúti töltésig, Endrődy u. mindkét oldala, br. Eötvös utca páros oldala, Balassa tér, Mikszáth Kálmán utca páratlan oldala és a Körös által határolt területéről jelentkezők. — (II. alkörzet.)

Május hó 30-án, kedden délután 3 órakor a Nemzeti Munkaközpont nagytermében:

Bémer tér páratlan oldala, Rákóczi ut páratlan oldala, Vörösmarty Mihály u. páratlan oldala, Ady Endre u. páros oldala, a vasúti töltésig, Városi strandfürdő és a Körös által határolt területéről jelentkezők. (II. alkörzet.)

Május hó 31-én, szerdán reggel 8 órakor a Nemzeti Munkaközpont nagytermében:

Szent László tér páratlan oldala, Mezey Mihály u. páratlan oldala, Hadapródiskola, Vitéz utca páros oldala és a Körös által határolt területéről jelentkezők. (III. alkörzet.)

Május hó 31-én, szerdán délután 3 órakor Nemzeti Munkaközpont nagytermében:

Vitéz u. páratlan oldala, Jávorka Ádám utca, Pece patak, illetve Gaál Mózes utca és a Körös által határolt területéről jelentkezők. (III. alkörzet.)

Junius hó 1-én, csütörtökön reggel 8 órakor a Nemzeti Munkaközpont nagytermében:

Szent László tér páros oldala, Mezey Mihály utca páros oldala, Rulikovszky ut, Pece patak, Ghillányi utca páratlan oldala, Kapisztrán J.-tér, Mussolini tér, Torna utca páros oldala, Deák

Ferenc utca és Körös által határolt területéről jelentkezők (IV. alkörzet, a gettó kivételével).

Junius hó 1-én, csütörtökön délután 3 órakor a Nemzeti Munkaközpont nagytermében:

Szmetka György utca páratlan oldala, Szent István tér páros oldala, Vérmező utca páros oldala, Baranyi utca, Matróna u., Pillangó u., Szöllős utcáig, Szöllős u. a Méliusz Juhász Péter utcáig, Temető, Vasut vonal és a Körös által határolt területéről, továbbá a Sorompó u., Alkotmány u., Zápor u., Hollós u., Váltó u., Zátony utca, Kolozsvári ut, Nimród u., Gózdú u., Muli puszta u., Téglyagvár u., a Margit utcáig, Rigómező utca és Limanova utcáról jelentkezők (V. alkörzet.)

Junius hó 2-án, pénteken délelőtt 8 órakor a Nemzeti Munkaközpont nagytermében:

Torna utca páratlan oldala, Mussolini térnek a Vár felé eső ol-

VEGH festőde

felvételi üzletei:

Bémer-tér 2 Tel.: 33-40, Szt László-tér 14 Tel.: 22-17

Új üzlet: Hitler Adolf utca 1. Telefon: 24-58

Gyár: Hitler Adolf utca 40. Telefon: 21-08

dala, Kapisztrán tér, Ghillányi-utca páros oldala, Pece patak, Vérmező utca páratlan oldala, a Szent István tér páratlan oldala, Szmetka Gy.-u. páros oldala és a Körös által határolt területéről jelentkezők. (V. alkörzet.)

Felkérjük a jelentkezőket, hogy a kijelölt napon és időben pontosan jelenjenek meg és az ügy fontosságára és sürgősségére való tekintettel megfelelő adatokat hozzanak magukkal. Ez a felhívásunk vonatkozik azokra is, akik ez ügyben már iríásbeli bejelentést tettek a Légoltalmi Ligánál.

Légoltalmi Liga
Nagyvárad Csoportja.

Az egyetemi és főiskolai fiúhallgatók honvédelmi munkára való igénybevétele

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A honvédelmi miniszter az egyetemi és főiskolai fiú hallgatók honvédelmi munkára való igénybevétele tárgyában a következő rendelkezést adta ki:

1. Az alább felsorolt egyetemek és főiskolák következőkben felsorolt fakultásainak fiú hallgatói közül azokat a honvédelmi munkára kötelezhető férfiakat, akik végbizonyítványt még nem kaptak és jelenleg katonai szolgálatot nem teljesítenek, az 1939. II. tc. 87. §-a alapján ezévi június 2-ával honvédelmi munkára igénybe veszik.

2. Igénybe veszik:

a) Budapestről:
a Pázmány Péter Tudományegyetem jog- és államtudományi, bölcsészettudományi, a József nádor műegyetem kereskedelem és közgazdasági fakultásának, a Nemzeti Zenede, a Liszt Ferenc Zeti Főiskola, a Színművészeti Akadémia, a Nemzeti Zenede, a Liszt Ferenc Ze-

neművészeti Főiskola, az Iparművészeti Főiskola, az Országos Színészképző Iskola hallgatóit.

b) Vidékről:
a debreceni Tisza István Tudományegyetem jogi és bölcsészettudományi, a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem közgazdaságtudományi, jogi és bölcsészettudományi, a pécsi Erzsébet Tudományegyetem jogi, a szegedi Horthy Miklós Tudományegyetem bölcsészettudományi fakultásának, a miskolci tiszai Evangélikus Egyházkerület Jogakadémiája, a szegedi Állami Polgári Iskola Tanárképző Főiskola, a szegedi állami Polgári Iskola Tanárképző Főiskola Apponyi-Kollégiuma, a kecskeméti Egyetemes Református Jogakadémia, a Kassai Kereskedelmi Főiskola, az újvidéki Keleti Kereskedelmi Főiskola és az egeri Érseki Jogakadémia hallgatóit, valamint a papképző intézetek önként jelentkező hallgatóit.

Kiket nem vesznek igénybe

3. A felsorolt hallgatók közül a jelenlegi igénybevételénél nem jönnek tekintetbe, akik már

a) hadüzemeknél,

b) az 1939. II. tc. 108. §-a szerint előkészületi intézkedésre kötelezett vagy működésben tartásra kötelezett vállalatoknál és

e) az állami szerveknél már alkalmazásban állanak.

d) Nem jönnek tekintetbe továbbá a zsidó egyetemi és főiskolai hallgatók sem.

e) Amennyiben az igénybevételre felhívott egészségügyi állapotát nem tartja alkalmasnak arra, hogy honvédelmi munkakötelezettségének eleget tegyen, köteles a lakhely szerint illetékes hatósági orvosnál (honvéd orvosnál) azonnal jelentkezni orvosi vizsgálat céljából. Ez az orvosi vizsgálat díjtalan. Ha az orvosi vizsgálat szolgálatképtelenséget állapít meg, az erre vonatkozó hatósági orvos (honvéd orvos) bizonyítványt köteles haladéktalanul ajánlva a Diákok Honvédelmi Munkaszervezete Vezetőjének (Buda-

pest, Klotild-utca 10.) beküldeni. Ha az orvosi vizsgálat szolgálatképtelenséget állapít meg, kötelessége a felhívásnak eleget tenni.

4. A teológusok közül csak azokat veszik igénybe, akik honvédelmi munkára önként jelentkeznek.

Június 2-án kell jelentkezni

5. Az igénybevételre érintett hallgatók a felhívás alapján 1944. június 2-án jelentkeznek a tartózkodási helyük szerint illetékes népmozgalmi nyilvántartónál a honvédelmi munkajegy átvétele és a honvédelmi munka eskü letétele céljából. Ezt követően vonuljanak be június 5-én estig az egyetemük, illetőleg főiskolájuk székhelyén lévő honvéd állomásparancsnoksághoz, Budapesten a Ludovika Akadémiára (üllőiúti vaskapuzhoz).

Az önként jelentkező teológusok területi illetékes hadtest (honv. ker.) parancsnokság székhelyén lévő állomásparancsnoksághoz vonulnak be.

6. A hallgatók az utazásuk tartamára

szükséges elemek felül még kétnapi élelmet, evőeszközt, evőeszközök (csajka), a birtokukban lévő turista felszerelésüket és lehetőleg két takarót, tisztálkodási eszközöket vigyék magukkal.

Ruházattal (melegebbel is) és fegyvermível egy lássák el magukat, hogy legalább három hónapig otthonukba nem térnek vissza.

A ruházatért és takaróért koptatási díjat kapnak.

7. A 3. pont szerint az igénybevétel alól mentesített hallgatók, a hadüzemek katonai parancsnokától, illetőleg a terület illetékes ideiglenes munkavezető törzsi vagy az alkalmazó állami szervtől beszerzési igazolványok csatolása mellett jelentsek be nem vonulásuk okát a Diákok Honvédelmi Munkaszervezete Vezetőjének (Budapest, IV. Klotild-utca 10.)

8. A honvédelmi munkakötelezettség alapján igénybevételi felhívás iránt tanúsított engedelmesség az 1939. II. tc. 184. § (3) bekezdés szerinti vétséget képez és egy évig terjedhető fogházzal büntetendő

9. Egyben utasítja a honvédelmi miniszter a népmozgalmi nyilvántartókat, hogy a jelentkező hallgatókat honvédelmi munkajegyekkel (csoportos munkajegyekkel) lássák el, nevezetektől a honvédelmi munkasútként vegyék ki és indítsák utba az 5. pont szerint.

Ha a jelentkezési hely egyben nem az illető főiskolai hallgatók állandó lakóhelye, akkor a jelentkezési hely nyilvántartója az állandó lakóhely szerint illetékes népmozgalmi nyilvántartót erről értesítse a személyi adatok közlése mellett.

40 kilón aluli sertést bárki eladhat vagy vásárolhat szállítási igazolvány nélkül

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Hivatalos Lap mai száma a közellátási miniszter rendeletét közli, amely szerint a beszoigaltatási kötelezettségének teljesítésére való beszámítás nélkül 40 kilogrammon aluli étősertést bárki eladhat, vagy vásárolhat. Az ilyen szállításra igazolvány nem szükséges. A miniszternek a sertésforgalmat szabaddátevő rendelkezése csak a 40 kilón aluli sertésnek a beszoigaltatási kötelezettség teljesítésére való beszámítása nélküli forgalmára vonatkozik, azonban nem érinti azt a korábbi rendeletet, melynél fogva a gazdálkodóval ellátott gazdálkodók részére vásárlási engedély alapján, valamint köztenyésztes céljaira, állami akciók céljára és jogosított kereskedők, továbbá az állatforgalmi központ részére június 30-ig eladott 20 kilón feletti sertés beszámít a gazdálkodó teljesítésébe. Egyben elrendelte a miniszter a sertésállomány nyilvántartása céljából, hogy a marhalevelkezelő az ilyen sertéseket eladkor a marhalevel átírása alkalmával a vételről a vevő lakóhely szerinti előjáróságot értesíti és az értesítés alapján az előjáróság a vételt a vevő gazda lapján vagy ha a vevő beszoigaltatásra nem köteles, közellátási törzselapián kötelese feljegyezni.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZÉKESVÁR UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Készletek nem adnak vissza.

Csak három gramm lehet a jeggyűrű. A pénzügyminiszterium leiratot intézett a főfémjelző hivatalhoz a jeggyűrűk súlyának ellenőrzése tárgyában. A leirat szerint a teljesén kész jeggyűrű súlya nem lehet több háromgrammnál. A hitelesítésre bemutatott csiszolatlan jeggyűrű súlya 10 százalékkal, a csiszolt jeggyűrűt 5 százalékkal lehet több a megengedett három grammnál. Ha az eljárásra kész állapotban mutatják be, akkor súlytöbblet nem engedélyezhető. Határozatos árany karikagyűrű természetesen csak a kihirdetési végzés bemutatása esetén kapható.

NÉPMŰVELŐDÉSI ELŐADÁS A RÉTI REFORMÁTUSOKNÁL. (Nagyvárad) A réti református ifjúság Önképző-köre az Iskolán kívüli Népművelés keretében pünkösd mind a két napján délután 5 órai kezdettel Jókai emlékünnepeket rendez az Árpád vezér-utcai református imaház gyülekezeti termében. Ünnepi beszédet dr. Szabó Lajos lelkipásztor mond. Közreműködnek a Horthy István-telep műkedvelői, akik Gyenge Árpád rendezésében Jókai: Aranyember című művét elevenítik meg. Közreműködik a Missziói énekkar Kovács Győző és a Sztáray énekkar Soós András karnagyok vezénylete mellett. Szaholcska: Jókai című költeményét Bércsiki Gizella szavalja.

Jogi diplomát szerzett, hogy hadbavonult férjét helyettesíthesse iródlábjában. A magyar asszony kötelesség tudásának és helytállásának fényes bizonyítékát adta Horváth Béla öbécsei ügyvéd felesége, Stélfelmayer Eva. A fiatalasszony — két gyermek anyja — férjhezmenetelét előtti jogi tanulmányokat folytatott a szokatlan ügyvéd-férjé kedvéért hagyta abba. Férjét azonban behívták katonának és több mint egy éve távol van otthonától. A fiatalasszony, hogy ne kelljen az iródtá bészárnia, létét hátrahagyó vizsgáit, majd Pécsen jogi diplomát szerzett. Az ügyvédi iródtá most a lelkes fiatalasszony vezeti. Szép példája az egész Tiszavidéken mindenütt a legnagyobb dicsőréttel találkozott.

Felhívás. A bőrkereskedők szakosztálya felhívja mindazon lábbeli készítő iparosokat, akiknek birtokában még március hatápiros színű lábbeli anyag utálványok vannak, folyó hó 31-ig feltétlenül váltásuk be, mert ez időpont után az utálvány érvényét veszti. A bőrkereskedők szakosztálya.

TEJFEL

állandóan kapható

O. M. T. K.

tejközpont elosztóiban.

Vizsonteladók csak a központi üzemben Vadász-u. 2.

Telefon: 27-24

Hősök Napja a réti református templomban. Május utolsó vasárnapja a Hősök ünnepe. E vasárnap ez évben pünkösd vasárnapja is. Az összes templomokban megemlékeznek hőseinkről. Az Árpád vezér-utcai református templomban pünkösd vasárnapján délelőtt 10 órakor dr. Szabó Lajos lelkipásztor mond ünnepi beszédet. Közreműködik a Misszió énekkar Kovács Győző és a Sztáray énekkar Soós András karnagyok vezényletével. A réti református egyházmegyének már ebből a világháborúból is van öt hősi halottja és egy hadiárnyaja.

Változások a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban. A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumból az új kormányalakulás óta a következő személyek váltak ki. Fajfi Fáy István m. kir. titkos tanácsos államtitkár, báró Wlassics Gyula c. államtitkár, a művészeti és irodalmi ügyek, kamarák, egyesületek (III. ügyosztály) felülvizsgálója, Hankis János dr. c. államtitkár a külföldi tudományos, művészeti, irodalmi kapcsolatok, illetve külföldi magyar intézetek, ösztöndíjak (V. ü. o.) és a XI. ü. o. (népművelés) felülvizsgálója. Az ügyosztály vezetői közül kivált Paikert Géza dr. min. tanácsos, az V. ü. o. előlő Tihmér Lajos dr. min. tanácsos, a IV-3. ü. o. főnökhelyettese és Szombathely György tanügyi főtanácsos, gimnáziumi igazgató, a VII. ü. o. főnökhelyettese. A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban a személyi változások még nem zárultak le, további nagyarányú változások várhatók a tanügyi igazgatás (tanterv, főigazgatóságok és tanfelügyelőségek), valamint az egyetemek és főiskolák professzorai, továbbá közép-, középfokú és szakiskolák igazgatói, illetve tanári személyzetében is.

NYILTTÉR

Felkérem a Glück Gyula villamosági bakelit üzem összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül az üzem Nagyvárad, Szacsavay u. 22. (bejárati Váradi Zsigmond utcából) irodahelyiségében hiteltérdemlően jelentsek be, annál is inkább, mert ezen határidő lejárta után követelések nem vétethetnek figyelembe.

Nagyvárad, 1944. május 25.

MAJLATH ISTVÁN

hatósági megbízott, vállalati vezető,

NYILTTÉR

Felkérem a Fórum dobozgyár összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül az üzem Nagyvárad, Béke-utca 27. számú irodahelyiségében hiteltérdemlően jelentsek be, annál is inkább, mert ezen határidő lejárta után követelések nem vétethetnek figyelembe.

Nagyvárad, 1944. május 25.

DEVICH DEZSÓ,

vállalati vezető,

hatósági megbízott.

NYILTTÉR

Felkérem az Elektro-téchnika első nagyváradai műanyag sajtoló és villamosági cikkeik üzemé, Nagyvárad, Tompa Mihály-utca 30. összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül hiteltérdemlően jelentsek be a Glück Gyula villamosági bakelit üzem Nagyvárad, Szacsavay u. 22. sz. (bejárati a Váradi Zsigmond-utcából) irodájában, annál is inkább, mert ezen határidő lejárta után követelések nem vétethetnek figyelembe.

Nagyvárad, 1944. május 25.

MAJLATH ISTVÁN,

vállalati vezető,

hatósági megbízott.

BELVÁROSI

Szombattól:

Elnémult harangok

Főszerepben: Kiss Ferenc, Lukács Margit és Nagy István.

szentmisek a szekesgyházban. Pünkösd vasárnap reggel 9 órakor lesz a Hősök miséje, 10 órakor pedig a szokásos ünnepi mise, amelyen a templomi énekkar szerepel.

Bajtársi parancs

Vasárnap, folyó hó 28-án az 1914-1918. évi háború hősi halottainak emlékére nemzeti ünneppé avatott „Hősök emlékünnepe” méltó megünneplése ünnepségen testületileg veszünk részt.

Az ünnepség rendje:

8 óra 30 perckor protestáns Istentisztelet a Teleki-utcai református templomban.

9 órakor szentmise a római katolikusok részére a szekesgyházban.

11 órakor részvétel a m. kir. honvéd állomás parancsnokság által az „Országzászló” előtt rendezendő ünnepségen.

Gyülekezés: reggel 8 órakor szekesgyházban (Rákóczi-ut. 13.). Megjelenés bajtársi kötelesség. — Öltözet: formaruha, zsinóros magyar ruha, vagy sötét utcai ruha. — Kintüntetéseket viselni kell.

Bajtársi szolgálat nevében:

Elnökség.

A volt nagyvárad 37-139. gyatogezred bajtársi alakulatának elnöke kéri bajtársait, hogy május 28-án, Hősökvasárnapján, amikor ezrednap ünnepségünk évfordulója van, a mai helyzetben ezt csak ünnepélyes istentisztelettel ünnepljük meg és így arra kérem bajtársaimat, hogy felekezeti templomaikban vasárnap délelőtt tartandó „hősi istentiszteleten” teljes számban igyekezzenek résztvenni. Találkozzunk a templom bejáratánál. Öltözet: forma- vagy sötétruha kintüntetéseikkel.

FRZIBIL ezredes, elnök.

Vitézek!

A hőseink emlékünnepe alkalmából valamennyi tiszt és legénység vitéz május hó 28-án tartandó istentiszteleten résztvenni tartozik.

A tiszteletes állományuk az ünnepet az állomásparancsnokság intézkedésére szívesen ünneplik meg.

Az istentiszteletek a rom. kat. Szekesgyházban 9 órakor, a fej. egyházban (Teleki-utcai nagytemplom) 10 órakor.

Mindkét csoport vezetőjeként a járási hadnagy urakat jelölöm ki.

Gyülekezés az emléti egyházak bejárata előtt. A gyülekezésnek a meghatározott idő előtt 10 perccel befejezést kell nyernie. A pontosságra külön felkérem a vitézek figyelmét.

Az ünnepély további részére a járási hadnagy urak a gyülekező helyen, a templom előtt adják ki rendelkezéseiket.

Székkapitány.

Felkérjük bajtársainkat, hogy vasárnap délelőtt tartandó Hősöknapján istentiszteleten lehetőleg teljes számban jelenjenek meg az illetékes felekezeti főtemplomaikban forma- vagy sötét ruhában kintüntetéseikkel.

Gyülekezés az istentisztelet kezdete előtt a templom bejáratánál.

Elnökség.

Őszinte mozikritika

Idegen úton

Bemutató a Korona-mozgóban

Ismét színvonalas magyar filmjudoúsággal lépte meg a Korona-mozgó a váradi moziközönséget. Ez az új és az Őrségváltásra emlékeztető film dráma Kopácsy Margit regénye alapján készült, Vincze Ottó zenéjével.

Máthé Judit dr. (Tolnay Klári) orvosnő a vádlott utolsó szavának jogán elmondja a bíróság előtt életének utolsó hét esztendőjét. Ezt a hét esztendőt érzelmeteli a hangos mozivászón és szociális irányú film szerepét játszva fellebbenti a fátyolt egy fiatal leánylétet vívódásairól, mikor élénken szemlélteti, hogy tulajdonképpen kik a felelősök azért, hogy Judit eredetileg szép lelkétől idegen útra tévedt.

Közben hatásos színekkel rajzolja meg az egyetemi orvostudományi életét, a fővárosi gyermekklinika harcát a magyar jövő érdekében, majd a pusztán üzleti alapra helyező és képzelt beteg hisztériás nőket „gyógyító” sanatóriumot.

Remekbe faragott jellemrajzok emelik a film értékét: a klinika orvosprofesszora (Abonyi Géza), a tudós fiatal adjunktusával (Szilassy László) fényt árasztanak a sötét háttérből, amelyet ezuttal a sanatóriumot finanszírozó egykori sajtókereskedő (Mihályffy Béla) és léha felesége (Sulyok Mária), továbbá a sanatórium felelős főorvosa Márton Miklós dr. (Fáy Béla) alakítanak élhetően. Ez Judit doktorkisasszony környezetébe, ebben végődik a fiatal létet addig, míg (még a bíróság felmentő ítélete előtt) a felelőséget férfiasan vállaló Péternék, az orvosadjunktusnak (Szilassy László) boldog menyasszonyként szép lelkét tukrózó igazi életet kezdhet.

A filmben minden (forgatókönyv, szereplők, technikai kivétel, kísérő zene) tökéletes. Erdemes megnézni, már csak azért is, mert szemlélteti az Őrségváltást az orvosrendi vonalon és mivel porán bemutatja a női hisztériát.

OLASZ PÉTER dr.

A Zöldkereszt részére befolyt adományok: Somogyi Sándor 10, Dobrovizki Géza 5, Vajda Béla 5, Tóth János 5, Nagy Sándorné 3, Kiss Sándor 2, Nagyvárad Orvosi Kamara 250, dr. Páris Vilmos 20, Csekő Elemér 10, Czina Lajos 10, Paulik János 5 pengő.

Kiss Ferenc meglekint személyesen a vidéki színházak helyzetét. Budapestről jelentik: Kiss Ferenc, aki a magyar színjátszás egyik legfontosabb problémájának tekinti a vidéki társulatok működését, igen gyakran szerepel vidéken, jelenleg kisebb turnék keretében állapítja meg, mik azok a megoldásra váró kérdések s a mai idők szabta követelmények, amelyeket haladéktalanul rendezni, illetve megvalósítani kell. Kiss Ferenc vidéki vendégszereléselele egyébként is nagy várakozással tekintenek a társulatok igazgatói. A jövő színi szezon előkészítése mindennél probléma és Kiss Ferenc körútja bizonyára nagy lépéssel viszi majd előré a magyar vidéki színjátszás sorsát.

SZÍNHÁZ

Hadik huszárok

Operett-bemutató a Szigligeti színházban

Néhány évvel ezelőtt Pozsonyi lakodalm címmel játszották a Hadik huszárok című operettet, amelyet csütörtökön este mutatott be a Szigligeti Színház. A fel-friessé az operetthiány tette szükségessé, ha nem is éppen időszerevé. De éppen az teszi kedvessé ezt a darabot, hogy történelmi levegője nyugodt, békés hangulatot áraszt olyan kornak a hangulatát, amely különösen a daljáték édeskés-romantikus-hazafias beállítottságában üdítően hat a mai háborús viszonyok között.

Daljáték, hadi- és bécsi mosolyok, fejedelmi lakályok, pozsonyi kispolgárok keverednek a színpadon Eszterházy gróffal, Ferenc herceggel, sőt Mária Teréziával kétszáz évvel ezelőtti jelmezben, parókásan, hol a császárváros vonzó világában, hol Pozsony kedélyesen német-magyaros környezetében, különböző rendű és rangú szereplők és történelmi jelenték naivul megható és mag naivabbul lekesítő mozzanataival színesítve. Mindezt rengeteg látványosságra, merész bonyodalmakra, mulatságos helyzet-kifejtésre és andalító zenei alafestésre ad alkalmat, azért minden benne van ebben az operetben, ami szemnek-fülnek kellemes.

A színház meglepően szép díszletekkel nyújtott imponáns keretet az előadásnak s az együttes a mai anyaghiányt meghazudtolva, gazdag jelmezekkel emelte az összehatást. A játék is színes stílusos, bár egyik-másik szereplő a bemutató előadásnál még kissé küzdött a szöveggel. Szorgalmasabb szereptanulást kérünk hőseim és főként uraim!

Hamvay Lucy izléses, gyönyörű ruhával minden felvonásban újabb és újabb tetszémorajt váltott ki megjelensékek, de játékban, enekben is kifogástalan teljesítményt nyújtott. Előkelő volt és megis értelmes, császárnő és megis asszony. Kemény Gizi megint elemében volt a bájos kis pozsonyi polgárleány szerepében. A közönség ellágyult elragadtatással figyelte finommérsékletű játékát. Lányi Emmi sok kedvességgel, kiváló énektudással alakította a bécsi mosolyánkat, mozgása feszelen, de prózáiban néhol még kiélezetlenül maradnak az ötletek, amire a rendezőnek kellene figyelmeztetnie ezt a törekvő és fejlődésképes, fiatal színésznőt. Gulácsy Albert csinos Hadik-huszárról jól áll neki a copfos fehér paróka, de több biztosságot és melegséget kívánna tőle a szerep. Tanay Emil Ferenc hercege is elbírta valamivel nagyobb

RÁDIO

Szombat, május 27.
Budapest I.

8.35 Délelőtti muzsika.
10.10 A Rádiózenekar műsorából.
11.40 Móra Panka meséi.
12.05 Rendőrzenekar.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.45 Szórakoztató muzsika.
16.00 Dr. Járfa Sándor orvosi előadása.
16.20 Guttenberg György szalonzenekari.
17.10 Roosz Emil szalongyűjtése.
17.35 Volly István előadása hanglemezekkel.
18.00 Misángyi Ottó dr. előadása.
18.15 Balázs Kálmán cigányzenekara.
18.40 Külügyi tájékoztató.
19.00 Német hallgatónknak.
19.35 Hangképek innen-onnan.
20.00 Két szív egy dobbanás.
20.20 Magyar zeneszerzők felőrlése.
22.50 Ki mit szeret?

lendületet, de azért különösen énekszámaival sok tapsot aratott.

Szabó Ernő, mint öreg pozsonyi órásmester sok derűtséget keltett, de ezáltal verte őt a humorban Lendvai Sándor, aki hallatlan élénkséggel, fürgé táncával, groteszk mókáival percenként meg-

ismétlődő viharos tetszésre ragadta a közönséget.

Halassy Gyula Eszterházy grófia komoly magyar szín a vidám tarkasággal, ami kellemesen hat. A lelkesítő célzatu „életünket és vérünket” jelenet operett-harcosságát azonban a lehetőségig le kellene tompítani, ha már a szerző ionak látta színrehozni ezt is.

Általában elejétől végig mozgalmos, lebilincselő és hangulatos a darab s az előadás a színház legkimagaslóbb operett-teljesítményei közé tartozik, úgy hogy nagy érdeklődést érdemel. (*)

A színházi iroda közleménye:

Hadik huszárok minden este fél 7 órakor

Pénteken Á-bérletben, szombat este, vasárnap délután fél 4 órakor és este, hétfőn este, kedden este bérletszünetben megy az idény legnagyobb sikerű operettje, a *Hadik huszárok*. Sok-sok humor és kacagás. Szencziócs táncok. Nagyszerű muzsika. Szép kiállítás. Főszereplők: Hamvay Lucy, Kemény Gizi, Lányi Emmi, Szabó Ernő, Lendvai Lajos, Tanay K. Emil, Gulácsy Albert, Halasi Gyula, Barsy Béla és Kiss István. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

Szombat délután fél 4 órakor *filléres helyárrakkal* az idény legnagyobb prózai sikere. *Az első* kerül színre.

Püskösd hétfőjén délután fél 4 órakor a nagy sikert aratott *Zsákba-macska* kerül színre rendes helyárrakkal.

Szerdán este megismétli a színház a legelső *tarka műsoros estét*, mely oly hatalmas és osztatlan sikert aratott. Jegyek már válthatók.

Előkészületben: *Kiss Ferenc* fellépésével a *Gyurkovics lányok*.

MŰSOR:

Pénteken fél 7 órakor: *Hadik huszárok*. Á-bérlet.

Szombat d. u. fél 4 órakor: *Az első*. Szombaton fél 7 órakor: *Hadik huszárok*.

Vasárnap d. u. fél 4 órakor: *Hadik huszárok*.

Vasárnap este fél 7 órakor: *Hadik huszárok*.

Hétfő d. u. fél 4 órakor: *Zsákba-macska*.

Hétfő este fél 7 órakor: *Hadik huszárok*.

SPORT

Nagy lelkesedéssel készülődik a NAC a püsködsi kétnapos csatára

Nagyvárad. A vasárnap Kispesten lezajló utolsó előtti NB mérkőzésére nagy lelkesedéssel készült a magyar bajnokságot. Az Erzsébet-ligeti pályán tegnap kiadós kétkapus edzést tartottak és mint az edzés után illetékesektől értesülünk, a mult vasárnapi csapatban nem lesz változás.

Hétfőn Szabadkára rándul át a csapat ünnepi barátságos mérkőzésre, ahol a Szabadkai VAK csapata ellen szállnak harcba hétfőn délután. Kispestől Szabadkára kényelmes utazást biztosítanak a csapatnak, hogy a bajnoki mérkőzés fáradságait — amennyire lehetséges — útközben pihen-hessék ki.

A hétfői UAC—Törekvés mérkőzésre még folynak a tárgyalások

Vasárnap fél 2-kor DVSC II—MAV, 3-kor PSE—Törekvés

Hirt adtunk tegnap róla, hogy a Törekvés vezetősége püskösd hétfőre egy barátságos mérkőzés létrehozásán fáradozik. Ellenfele az itt átutazó Újvidéki AC lenne. Mint értesülünk, végleges megállapodást nem sikerült még megkötöni.

A vasárnapi bajnoki mérkőzésre csapataink a tegnapi kétkapus edzéssel befejezték előkészületeiket. Mind a Törekvésnél, mind pedig a MÁV-nál nagy akarással és jó kedvvel játszottak a fiúk. A Törekvésnél fogadjuk, hogy ez a bajnokság már az övék, a MÁV-nál viszont állítják, hogy még ők is megnyerhetik ezt a bajnokságot.

Mindkét csapatnál változatlan összeállításban veszik fel a küzdelmet. A Törekvésnél csak a kapus posztján lesz változás.

A mérkőzések az erzsébetligeti pályán lesznek megtartva a szokott ol-

eső helyárrakkal. A Törekvés rendezők felkértek, hogy 1 órára jelenjenek meg a mérkőzés színhelyén.

Vasárnap délelőtt minden körülmények között megtartják az Újságíró—Színész labdarúgó mérkőzést

(Nagyvárad.) Mint ismeretes a nagyváradai színészek és újságírók elhatározták, hogy a bombakárosultak felsegélyezésére barátságos labdarúgó mérkőzést játszanak. A Színész—Újságíró csata időpontját két ízben ki is tűzték, azonban egyszer az eső mosta el, máskor pedig egyéb sportcsemény miatt maradt későbbre a nagyszerű sportatrakció. Végülis ünnep elsőnapja délelőttjében állapodott meg a rendezőség. Mint mondják, vasárnap délelőtt 11 órakor akár esik, akár fúj, megtartják az Újságíró—Színész labdarúgó erőpróbát.

APROHIRDETESEK

Adas-vétel

Öt 8 hetes malac eladó. Gyár-u. 15. 83

Hálószoba butor olcsón eladó. Hegyesi Márton-utca 4. 84

Belga óriás nyulak eladók. Lórántffy Zs.-u. 5. 77

Boros hordókat megvételre keresünk. Címet a kiadóba kérünk. 963

Használt téglát megvételre keresünk. Cím a kiadóban. 962

3 + 2 m. méretek használt vízmentes ponyvát megvételre keresünk. Aianlatot ár megjelöléssel kérünk a kiadóba leadni. 11

Különféle

Fertőtlenítést, poloska, mely és min dennemü férgek irtását 38 év gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 913

Menyasszony és koszorúszany művirág fejdzisek és kézesokrok. Ezüst- és aranylakodalmakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raktaron, azonkívül hozott anyagokból is olcsón készülnek. Karácsonyi püspök-u. 52. (Erzsébetligeti sportpályánál.) 672

Kerékpárok újak és javítások Jakab műszerésznél, Kossuth-u. 5. Telefon 23—30

Szaniszló-utca 27. szám alól nagyobb mennyiségű koksz salak sürgősen, dímentesen elszállítható. Igénylők jelentkezhetnek a Kereskedelmi és Iparkamaránál, — Nagyvárad, Deák Ferenc-utca 1. szám. 86

Allást nyec

Mindenest keresek azonnalra főzni tudással és hosszú bizonyítvánnyal. Váradi Malom, Kocsán János-utca 21. 64

Cipészegéd rámozó és gyakorlott tűzőnő felvétetik. Daróczy József, Galamb-u. 5. 81

Jól főző mindenest, középkorut, fiatal házaspár vidékre keres. Cím: Rudolf Mosse hirdetőirodában, Rákóczi-út 2. Bazarépület (Mocsyár írógépüzletben). 79

Nevelőnőt keresek azonnalra, németül beszélő előnyben. Cím a kiadóban. 82
Szűgyártó segéd állandó munkára azonnal felvétetik. Soós Lajos szűgyártó, Telleki-u. 25. 89

Allást keres

Apolonőnek ajánlok egyedülálló nő. Cím: Hegedűs Jánosné, Gyár-u. 1. 75

Szakképzett pinceszter állást keres bármilyen borok áthuzását, tisztítását, beteg borok javítását vállalom, megyek bárhol. Mátyás János, Attila-u. 19. 85

Tisztviselő többi irodai gyakorlat, kezdő gépirással, állást keres. Címet a kiadóba kér. 937

Oktatás

Német nyelvet tanít urinó, ebek közti ellenben. Piros Béláné, Sztrovercsy-utca 12. szám. 931

Magyar-latin tanítást vállal. Cím: Ruday Gédon-utca 22. 82

Még egy II. v. IV. osztályt végzett al-lami gimnazistát szünetig tanításra különösen vállall középiskolai tanár. Cím a kiadóban. 74

KIADÓTTAJAJONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

A szerkesztőség felet: Kiadóért felel:
Dr. Paál Árpád Dr. Virág Jeromos
főszerkesztő Szent László-nyomda R. T.
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi